

Zpráva o konferenci Média a dějiny pořádané Ústavem středoevropských studií Fakulty veřejných politik a Fakultou filozoficko-přírodovědeckou Slezské univerzity v Opavě ve dnech 9. a 10. listopadu 2016

Naděžda Morávková

„Množství a frekvence mediálních interpretací historických témat formou dokumentárních filmů, televizních pořadů, audiovizuálních prezentací na sociálních sítích, studijních materiálů pro školy různých typů, ale i rádo by „čtivě“ podávaných informací o historických osobnostech či událostech v nejrůznějších přílohách celostátních deníků aj. v současné době neustále roste. Cílem je vedle využití často atraktivních témat pro zvýšení prodejnosti či sledovanosti mnohdy i poctivě míněná snaha o zaplnění tzv. „bílých míst“, a to zejména z oblasti novodobých dějin. Nezřídka se ovšem za deklarovanou snahou o zvýšení informovanosti čtenáře či diváka skrývají ryze propagandistické záměry v oblasti formování veřejného mínění a vytváření cíleně zkresleného či zcela falešného obrazu zejména nedávné minulosti, sloužící k ideologickému ovlivnění širokých vrstev populace.“³⁷⁸ To jsou slova, jež čteme na úvodní straně portálu věnovaného zajímavému projektu – cyklu odborných konferencí Ústavu středoevropských studií Fakulty veřejných politik Slezské univerzity s názvem Média a dějiny. První z nich proběhla v Opavě ve dnech 9. a 10. listopadu 2016 a byla určena především učitelům dějepisu a základů společenských věd a studentům, nevylučovala však ani širokou zainteresovanou veřejnost, laickou i odbornou. Akci podpořil účastí rektor univerzity doc. Ing. Pavel Tuleja, Ph.D. a magistrát města Opavy.

Konference se zabývala nanejvýše aktuální problematikou. V současné době je veřejnost doslova zaplavována spoustou mediálních textů, dokumentárních i hraných filmů či televizních a rozhlasových pořadů, stejně jako různých studijních

³⁷⁸ Portál konferencí *Média a dějiny*. [online].

Dostupné z www: <http://mediadejiny.slu.cz/program/>

[Citováno dne 2016-12-20].

materiálů pro školy, jež se snaží interpretovat minulost. Otázkami úskalí i benefitů tohoto trendu i tím, co představuje pro historiografii samou a pro její didaktické aspekty, se snažilo zabývat dvoudenní setkání odborníků – historiků, didaktiků a učitelů i žurnalistů, dokumentaristů a scénáristů, za živé pozornosti studentů a učitelů z praxe.

Program konference nabízel nejen přednášky, prezentace a panelové debaty, ale i projekce vybraných audiovizuálních děl. Mezi předními historiky, kteří přijali účast, je potřeba zmínit Jiřího Pernese, Jiřího Kociána, Rudolfa Žáčka, Mečislava Boráka či Jiřího Knapíka. Didaktické možnosti využití výukových dokumentů ve výuce dějepisu představili Petr Šimíček ze sdružení PANT či Terezie Koláčková z nadace Člověk v tísní. Nabídka metodologických inspirací byla doplněna ukázkovou hodinou, kterou vedl učitel ostravského gymnázia Milan Hes. Mikuláš Kroupa z Paměti národa a Naděžda Morávková ze Západočeské univerzity v Plzni se zabývali možnostmi využití orální historie jako nástroje metody dějin každodennosti ve výuce i v historiografii. O úskalích filmu jako edukačního média pohovořila členka organizačního týmu a doktorandka Ústavu středoevropských studií Monika Horsáková, jež se již několik let věnuje tvorbě výukových dokumentů pro portál Moderní dějiny.cz.

Mezi promítanými snímky vynikl zejména unikátní snímek *Varšavské povstání* z produkce Muzea Varšavského povstání, který bývá nazýván prvním non-fiction válečným filmem, hybridním filmem nebo pseudo-dokumentem. Byl uveden Barbarou Augustyniak-Papież ze zmíněného muzea a Maciejem Ruczajem z Polského institutu v Praze. Velmi zajímavá byla komentovaná projekce snímků Marcela Petrova, Petry Všelichové či Petra Jančárka z produkce České televize i vzdělávací dokumenty PANTu, na jejichž výrobě se podíleli studenti Audiovizuální tvorby Slezské univerzity.

Úspěšné setkání bylo užitečným a inspirujícím interdisciplinárním počinem a zbývá jen popřát pořadajícím institucím – Fakultě veřejných politik a Fakultě filosoficko-přírodovědecké Slezské univerzity v Opavě, aby stejně povedené byly i další z cyklu konferencí.